

Ministerie van Financiën

 CODA ADVOCATEN
mr. R. Dufour
Advocaat

 De Nieuwe Stad
Gebouw Ridder, kantoorruimte 2.56
Oude Fabriekstraat 14
3812 NR Amersfoort

 +31(0)6 24 52 98 98

 rd@coda-advocaten.nl

 www.coda-advocaten.nl

Amersfoort   ○   3 oktober 2024
Onze referentie   ○   RD/Alg
Van   ○   mr. R. Dufour, advocaat
Inzake   ○   **Internetconsultatie Herijking fiscale bodem(voor)recht**

Geachte heer, mevrouw,

Al sinds jaar en dag staat de preferente positie van de Belastingdienst ter discussie. Pijnpunt is vaak het fiscale bodem(voor)recht en het verwondert dan ook niet dat nu wordt nagedacht over een wetswijziging met betrekking tot dit onderwerp. Hoe hoog zijn de belangen die gemoeid zijn met het bodem(voor)recht?

Sinds circa acht jaar verricht ik kwalitatief en kwantitatief onderzoek naar insolventies. Ik maak daarbij gebruik van (voornamelijk) openbare bronnen, met name van gegevens die worden gepubliceerd in het Centraal Insolventieregister. In bedrijfsfaillissementen brengt de curator periodiek verslag uit. Die verslagen zijn openbaar en ook verkrijgbaar via (bijvoorbeeld) faillissementsverslagen.com. Uit deze verslagen zijn vervolgens veel gegevens te *parsen*.

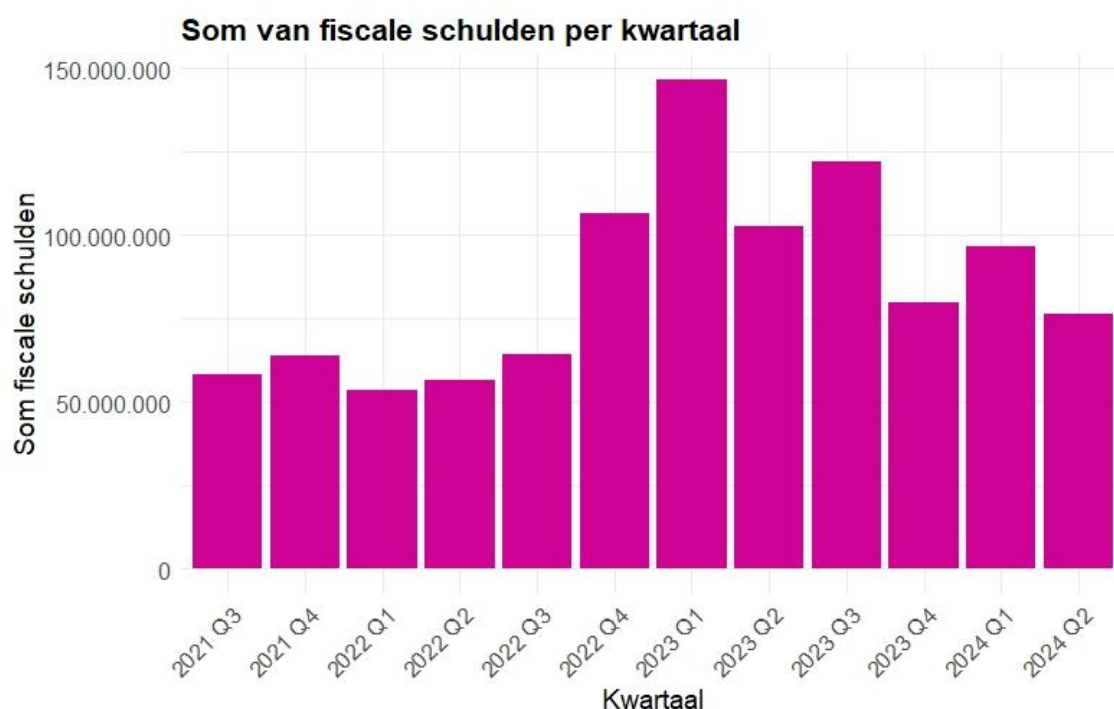
Er lijkt een kennisleemte te bestaan over de fiscale schulden in de (bedrijfs)faillissementen. Ik heb er wel eens navraag naar gedaan, maar ook bij de Belastingdienst lijken er geen cijfers te bestaan over de fiscale faillissementsschulden en de *recovery rate*. Er wordt momenteel onderzoek gedaan naar de opbrengsten van het fiscale bodemrecht, maar die cijfers worden naar verwachting pas in 2025 bekend. Vooruitlopend daarop zal ik een analyse geven van de gegevens delen die ik heb verzameld.

Fiscale exposure

Hoe hoog zijn de fiscale schulden van bedrijven die in faillissement geraken? Ik heb de faillissementen onderzocht die zijn uitgesproken in de periode van 1 juli 2021 tot 2024 (drie jaar).

Voor een zuiver beeld worden de cluster-faillissementen als één faillissement beschouwd waar geconsolideerd verslag is gedaan. Ook worden de faillissementen uitgefilterd die korter dan 50 dagen hebben geduurd zijn vaak uitspraken die ofwel weer zijn vernietigd ofwel zijn overgedragen naar een ander arrondissement alwaar het een nieuw insolventienummer heeft gekregen. Ik houd dan 4108 faillissementen over.

De totale fiscale schulden zijn per kwartaal als volgt weer te geven:

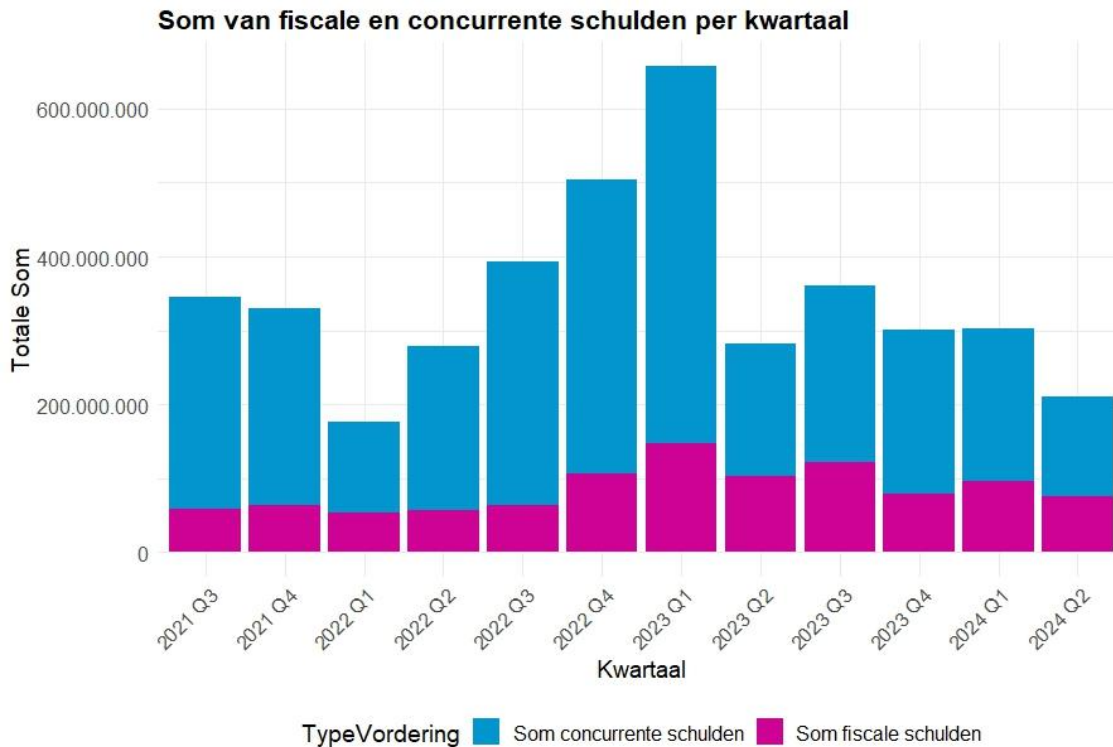

Per kwartaal is de “exposure” van de Belastingdienst gemiddeld ca. € 85.700.000. Dat gemiddelde is hoger dan het was in 2020¹ en dat zal te maken hebben met de Corona-schulden, waarvan overigens de piek inmiddels ook weer voorbij lijkt te zijn.

Verhouding concurrente schuldenlast

Hoe verhouden de fiscale schulden zich tot de concurrente schulden? Ik laat de overige schulden (boedelschulden, UWV en overige preferente schuldeisers) hier buiten beschouwing. Per kwartaal:

¹ <https://www.coda-advocaten.nl/de-fiscale-vorderingen-en-het-fiscale-preferentiestelsel-in-faillissementen/>

De concurrente schuldenlast is (veel) hoger dan de fiscale schuldenlast. Je ziet wel enige verschuiving in de verhouding fiscale/concurrente schuldenlast, voor de hand ligt dat het hier om coronaschulden gaat.

Recovery-rate

Maar wat is de *recovery-rate* van deze fiscale schulden? Daar valt wel iets over te zeggen, althans voor wat betreft de opbrengst van het bodemvoorrecht (eigendommen van de gefailleerde), omdat deze opbrengsten in de regel via de boedel worden verdeeld. Bij uitwinning van bodemrechten (eigendommen van derden) is dat doorgaans niet het geval en daar kan ik dan ook geen inschatting van maken.

We weten dat de faillissementen die worden opgeheven bij gebrek aan baten, geen uitkering aan de Belastingdienst plaatsvindt (op pre-faillissementsschulden), omdat het boedelactief zelfs niet hoog genoeg is om de kosten van het faillissement te dragen. Daar is de *recovery-rate* nul. Bij de faillissementen waarin alle schulden worden voldaan is de *recovery-rate* 100%. De *recovery-rate* van de faillissementen die eindigen met een uitdeling (al dan niet vereenvoudigd afgewikkeld of met een akkoord) zou je kunnen berekenen aan de hand van het gerealiseerde boedelsaldo minus de boedelkosten en de bijzonder preferente vorderingen. Hetzelfde geldt voor het maken van onderscheid in faillissementen die vereenvoudigd worden afgewikkeld, “regulier” worden afgewikkeld en waarin een akkoord wordt goedgekeurd. Voor deze bijdrage voeren dit soort analyses te ver en het maakt voor het totaalbeeld ook niet heel veel uit.

Ik veronderstel dat in faillissementen waarin een uitdeling plaatsvindt een recovery-rate van 25% wordt gerealiseerd, al is dat misschien wat hoog.

Als wij kijken naar de faillissementen die zijn afgewikkeld in de periode 1 juli 2021 tot 1 juli 2024 (dat is dus een andere dataset dan waarop de bovenstaande grafieken zijn gebaseerd), dan kom ik tot de volgende analyse:

Afwikkelingswijze:	Aantal	Recovery- rate	Fiscale schulden	Recovery
Opheffing bij gebrek aan baten:	3470	0%	575.220.206	-
Alle schulden voldaan:	14	100%	276.363	276.363
Uitdeling (inc. akkoord en vereenvoudigde afwikkeling):	<u>1125</u>	25%	<u>197.672.057</u>	<u>49.418.014</u>
Totaal:	<u>4609</u>		<u>773.168.626</u>	<u>49.694.377</u>

6,43%

Als gezegd zijn in deze cijfers niet de uitwinning van het bodemrecht betrokken. De recovery-rate ziet evenwel op de totale recovery, niet slechts de opbrengsten van de bodemzaken waarvan de opbrengst via de boedel is gelopen. Hier zou nader onderzoek meer duidelijkheid over kunnen geven.

Het lijkt mij dat deze analyse nuttig kan zijn bij de herijking van het bodem(voor)recht.

Hoogachtend,

R. Dufour

